

§ 43, saaledes ændret,  
vedtoges uden Afstemning.

*Lovforslagets Overgang til tredje Be-*  
*handling*  
vedtoges uden Afstemning.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

*Første Behandling af Forslag til Lov*  
*om Aldersrente.*

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 4797).

Sagen sættes til Forhandling.

**Hegelund-Lange:** Man kan ikke sige, at dette Lovforslag kommer uforberedt til dette høje Ting. Jeg agter dog ingenlunde at fordybe mig i historiske Betragtninger. Allerede den højtærede Minister udtalte i sin Forelæggelsestale, at han i Virkeligheden mente, at de historiske Stridigheder, der havde staaet om de forskellige Principper for Ydelse af Alderdoms-hjælp, allerede nu, i alt Fald her hjemme, i det væsentlige var udkæmpet. Hverken den højtærede Minister eller jeg nærer selvfølgelig Tvivl om, at der endnu hist og her, ogsaa her hjemme, sidder Vælgere og andre interesserede, som foretrækker Forsikringsgrundlaget fremfor den vederlagsfrie Understøttelses Princip. Men jeg tror dog at turde sige, at for Danmarks Vedkommende har denne Debat sikkert nu kun historisk Interesse. Imidlertid kan det dog have en lille Smule Interesse ganske kort at pege paa, hvorledes denne Strid, som jo ogsaa har været standende i den øvrige Verden, været ganske international, har fundet sin Afslutning i de os nærmest liggende Kulturlande. Det tyske Princip, Tvangsforsikringsprincippet, har foruden i Tyskland ogsaa sejret i Sverige og i Holland. Heroverfor kan vi med Rette sætte det danske Princip, thi Danmark var det første Land, som, i 1891, gennemførte denne vederlagsfrie Alderdomsunderstøttelse, og dette danske Princip har sejret ikke blot i Danmark, men i næsten i alle angelsaksiske Lande, paa New Zealand, i de australske Stater og i England. Der findes et nordisk Land, Norge, hvor man i Øjeblikket, om jeg saa maa sige, tæller paa Fingrene, eller man kan maaske ogsaa med et populært dansk Udtryk sige tæller paa „Knapperne“, fordi man dér

ikke bestemt ved, om man økonomisk magter at gennemføre denne store Sag. Det kan jo ikke nægtes — hvad jeg ogsaa senere skal dvæle ved —, at det økonomisk set er et meget stort Spørgsmaal. Et Land som Frankrig er gaaet fra det ene System til det andet; man har været inde paa Tvangsforsikringssystemet, er gaaet over til Forsørgelsessystemet, og nu har man dér sidste Sommer foreslaaet et Tvangsforsikringssystem, som i Virkeligheden skulde omfatte alle sociale Risikøer lige fra Vuggen til Graven, blot med Undtagelse af Arbejdsløshedsrisikøen. Det kan have Interesse at se, hvorledes det dér vil udvikle sig; det er unægtelig meget høje Præmier, det drejer sig om, eftersom en fransk Statsborger med en Indtægt af op til 10 000 Francs kan komme til i Tvangsforsikringspræmier at betale lige fra 45 Francs og op til 450 Francs om Aaret. Da den Minister, som i Sommer forelagde dette Forslag, ikke er gaaet over i det nye Ministerium Poincaré, er det tvivlsomt, hvorvidt der i det hele vil komme noget ud deraf.

Det, som for Venstres Ordfører har sin største Interesse ved denne første Behandling, er at pege paa de to store Hovedprincipper, som her knæsesættes i Modsætning ikke blot til den øjeblikkelige Tilstand, men ogsaa til en vis Grad i Modsætning til tidligere Forsøg paa at løse Spørgsmaalet paa Aldersrentepricippet Grundlag. Disse to store Hovedprincipper er: For det første Gennemførelsen af de faste Takster, Bortfjernelsen af Skønnet, og for det andet det Princip, at Aldersrenten skal ydes paa en saadan Maade, at dens Nydelse ikke forhindrer, at den vedkommende gennem Arbejde, gennem Kapital eller ad anden Vej kan bevare en ret betydelig Indtægt. Det, som ligger skjult i dette Princip — det er jo alle klare over —, er Villien til at begunstige Opsparelseslysten hos Befolkningen.

Hvad angaar det første Princip, Bortfjernelsen af Skønnet, er det, som sagt, et Fremskridt fra den nuværende Tilstand, men jeg har Ret til at pege paa, at det ogsaa er et Fremskridt fra det Lovforslag, som var til Behandling her i 1920, og som var forelagt af daværende Indenrigsminister Rode; dette Forslag har i øvrigt, det indrømmer jeg, i mange Henseender dannet Grundlaget for det nu foreliggende. Der var i Virkeligheden Skønnet opretholdt i vidt Omfang, idet Aldersrenten ikke skulde bestaa alene i et fast Beløb, men hertil skulde lægges,